

JANA CORDENIER

**MICHAEL
JANSSEN**

 [michaeljanssen.gallery](https://www.instagram.com/michaeljanssen.gallery)

Jana Cordenier grasps and documents the momentary, experiencing her surroundings in an intimate way —being immersed in them. The gentle play of her ephemeral strokes and marks is a result of Cordenier's collaboration with nature. The artist creates her unique landscapes by spreading out the canvas on the pebbly surface of the ground and highlighting the outlines left by the plants and stones underneath. Her delicate, luminous works illustrate a moment caught in time.

JANA CORDENIER

Born 1989 (BE)
Works while travels
Currently based in Belgium

TRAINING & EDUCATION

2014	Berlin Summer University of the Arts (DE) Workshop with V. Favre and R. Lucander
2010 - 2011	Master in Fine Arts - Painting, KASK, Ghent (BE)
2007 - 2010	Bachelor Painting, KASK, Ghent (BE)

SOLO EXHIBITIONS

2024	Tides, Galerie Michael Janssen, Berlin (DE)
2021	Watercolours, Galerie Michael Janssen, Berlin (DE)
2019	Paradise. Galerie Michael Janssen, Berlin (DE)
2018	The beauty I see. Catherine Bastide Marseille (FR) A Garden. DZIALDOV, Berlin (DE)
2016	Clarity. Kusseneers Gallery, Brussels (BE)
2015	Blots. Trampoline Gallery, Antwerp (BE)

GROUP EXHIBITIONS

2022	Summer show, Crown Gallery, Knokke (BE)
2021	The Porous City. Triennial Bruges: TraumA (BE)
2020	Muurschilderingen. Raveelmuseum, Machelen-aan-de-Leie (BE) Coup de Ville 2020, Chasing Flowers. WARP, Sint-Niklaas (BE)
2019	The Skateroom. Brussels (BE) _Wals_2, Herzele (BE)
2018	Wintershow. Crown gallery, Knokke (BE) The Biennial of Painting. Roger Raveelmuseum, , Machelen (BE)

2017	Grote prijs Ernest Albert, CC Mechelen, Mechelen (BE) Endless. CWART, Knokke (BE) Je ne sais quoi. Emergent, Veurne, BE	2018	Oude Pastorie van Ressegem“, Frans Eeckhout De Witte Raaf, „Biënnale van de Schilderkunst. Over landschappen“, Evelyn Simons
2016	The Making of the Unrealised. Kreuzberg Pavillon, Berlin, DE Surprise. Netwerk Art Center, Aalst, BE		De Morgen, „Biënnale van de Schilderkunst serveert landschappen voor gevorderden“, Sofie Van Hyfte
2014	Gaverprijs. Selection, Waregem, BE Een toevallige ontmoeting. D’Apostrof, Deinze, BE Return to sender. Wiels, Brussels, BE		Hart, nr 183, p 12, „Aan de oevers van de Leie“, Sam Steverlynck Catalogus Biennale van de Schilderkunst 01.07.18-30.09.18
2013	Cadavre Exquis. A Figure of Painting. LLS387, Antwerp BE Vacant Voids, Waregem BE Blijheid, Vrijheid, Schilderssoevereiniteit. PAK, Gistel, BE	2017	De Standaard, „Leninge landschappen“, Geert Van Der Speeten
2011	Scheld’ apen. werkkamp 11, Antwerp, BE Pure Peinture. Montanus, Diksmuide, BE	2016	De zij-kant is (soms) scherp. Hart nr. 168, Eliane van den Ende
2010	Croxhapox. crox 349-3, Ghent, BE	2015	Kunst dat is mijn leven. Hart nr. 161, p. 7, Christine Vuegen
2009	Pure Peinture. Montanus, Diksmuide, BE	2014	Hart nr. 143, p. 28, Grete Simkuté
		2013	Return to Sender, Catalogus project Wiels Een fries van eigen stijlen. Hart nr. 109, p. 14 Publication field analysis by Ulrike Lindmayr and Stella Lohaus Vrijheid, Blijheid, Soevereiniteit. Hart nr. 118, Marc Ruyters

PUBLICATIONS

2021	Hart, Trauma, De derde Triënnale Brugge, Max Borka
2021	Triënnale Brugge: Trauma, Skb
2021	Drawing Tube, Signals#24 Jana Cordenier, Akari Fujise
2021	Presstext , Watercolours - Jana Cordenier’, Vanessa Gravenor
2020	Catalog Coup de Ville 2020, Chasing Flowers, Borgerhoff & Lamberigts Studio Luc Derycke
2020	Knackfocus, De tussenstand, Kurt Blondeel
2020	De Standaard, Zes tekens aan de wand, Geert Van Der Speeten
2020	Gallerytalk.net, Berliner Kunstgriff 25.02-02.03.20, Lynn Kühn
2020	Tagesspiegel, Bilder von Jana Cordenier/ Kleine Nadelstiche, Jens Müller
2020	Focus Magazin, Von zarter Hand, Mein Salon; Die Kunst-Kolumne von Redakteurin Gabi Czöppan
2020	Jana Cordenier- Kultur aus Flandern
2019	Art Collected, JANA CORDENIER: PARADISE - AT MICHAEL JANSSEN GALLERY
2019	ArtRabbit, Jana Cordenier-Paradise
2019	Presstext , Paradise’
2019	HLN, „Kunstenplatform _wals_ organiseert reeks tentoonstellingen in

JANA CORDENIER TIDES

The surface of the water shimmers: each ripple becomes a miniature lens, bending and dispersing light in different directions. Colors shift from deep blues and greens to turquoise and aquamarine, then to light yellow and crimson red. Particles of salty water saturate the moist air, turning into pearls interwoven in the abstract seascapes of Jana Cordenier's embroidery paintings. 'Tides,' the second solo show of the Belgian artist at Michael Janssen, delves into the textural qualities of movement so vividly present in nature.

The desire to capture the dynamic essence of her surroundings contributes to Jana Cordenier's passion for working en plein air. Artmaking sessions in the open air resemble a symbolic ritual of becoming one with the landscape. 'It's not like 'me and nature.' It feels more like 'the rock is me, the sea is me, the plant is — I'm the plant,' explains Cordenier. The artist refers to her paintings as 'atmospheres': they represent experiences of the body and are aimed at triggering different senses. In her process, nature serves not only as inspiration but as a co-creator.

The concept behind 'Tides' originated on a journey to Greece, during which the artist worked on an expansive drawing using a 10-meter roll of paper she brought with her. Placing it directly on the bare ground, she allowed it to absorb the earth's uneven texture, and be shaped by plants, branches, rocks, and other natural marks that would infuse the drawing with a living, dynamic character. The idea is not to sketch the landscape but to capture the essence of it through its material qualities. To convey the richness of color in her surroundings, Cordenier utilized watercolors, sometimes painting with a branch. For one drawing, she experimented with seawater: as the paper dried, the salt crystals added an extra-dimensional depth to its texture. This large-scale field work became the base for the pieces presented in the exhibition.

While Cordenier highly values the process of spontaneous collaboration with nature, the transition from drawing to painting unfolds in the studio, carefully overseen by the artist. In this space, she engages in the process of conceptual transformation of the landscape, opting for the medium of embroidery on canvas. Cordenier's interest in embroidery was sparked by the search for an alternative to oil paint that could make her paintings lighter in both mass and materiality. To transform the patterns from her drawings, the artist employs transparent cotton, turning sporadic lines into subtle stitches. Hand-dyed silk imparts a sense of translucence to the works, metamorphosing the landscape into an endless field replete with visual possibilities.

In her paintings, the Belgian artist experiments with scales and superimpositions, conceptually translating the imprints left by nature in her drawings into the delicate and sophisticated language of embroidery. Her captivating thread paintings vividly pulsate on the canvas, offering the viewer a unique tactile experience. A tapestry of textures creates a sense of movement and depth, with tangible stitches simulating the dynamic nature of the landscape.

Jana Cordenier's 'Tides' captures a moment in movement. Rhythmic and intuitive, her paintings ebb and flow, evoking the sensation of smooth pebbles gently rolling from the shore into the deep sea that shimmers under the afternoon sun.

Text: Karina Abdusalamova

Jana Cordenier walks slowly through nature. Her walk is intimate and fluid. Just so she touches the canvas gently, drawing nature and then sewing it. Colours appear light in her paintings, light in mass and experience. Sewing is like breathing. It gives rhythm and momentum to the body that is focused on growing colours in an infinite field. The needle enters the canvas, the yarn probes the skin. Threads grow from the inside to the outside and back again. They connect colours in space. The layered skin bursts of life, allowing the colours to behave as branches in the wind. These works operate in a field that we can reach out for but not grasp. As we look at them, we coincide with the canvas, feeling the wind on our skin, and our senses intertwine with the surroundings where they originated. Alive in the same air, we touch an unknown moment, realizing that there is nothing but what we feel.

Observing nature is not only about seeing your surroundings but also about experiencing them, or being immersed in them. You feel the wind and the sun, smell the rosemary and thyme, hear the cicadas, you can touch the leaves and flowers. Some leaves appear very close, others at a distance. Everything around you is moving, and so is the moment.

Works become part of that observation when the prepared cotton is put directly on the ground. The surface stays wobbly and uncontrolled because of the plants and stones underneath it. When the canvas is stretched, spots appear and lines are continuing unexpectedly.

These works stem from an attempt to make paintings lighter, or less heavy on matter. Before, I considered oil paint too explicit and too meaningful. Here, in nature, to paint is to perform a natural act. It's a direct way of expression without any questions. The struggle here is not about the medium, but it's in the painting itself.

With touches in pure colours, articulating themselves in musicality and freedom, I register a surface. The markings are anonymous, personal and unobtrusive towards their carrier. They exist in a constellation of their own and in a relation to the surface, the cut-out of which is decided by the frame. That way some markings remain visible and others disappear through stretching. The visible stains diffuse across the borders, like echoes going off into space. We are subjected to these works more than we comprehend them. They appear to us as atmospheres that we enter without any resistance, taking a gentle step from the outside to the inside. Because the medium is tactile, and because it asks us to focus, in entering we step deep into the surface, as if we infiltrate a place where surface and space coincide.

Jana Cordenier, Untitled (11.2023), 2023, Embroidery on cotton, 180 x 250 cm

Jana Cordenier, Untitled (17.2023), 2023, Embroidery on cotton, 120 x 90 cm

Jana Cordenier, Untitled (18.2023), 2023, Embroidery on cotton, 120 x 90 cm

Jana Cordenier, Untitled (06.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 140 cm

Jana Cordenier, Untitled (06.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 140 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (05.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 110 cm

Jana Cordenier, Untitled (05.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 110 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (07.2022), 2022, Embroidery on cotton, 150 x 250 cm

Jana Cordenier, Untitled (07.2022), 2022, Embroidery on cotton, 150 x 250 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (08.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 110 cm

Jana Cordenier, Untitled (08.2021), 2021, Embroidery on cotton, 150 x 110 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (03.2022), 2022, Embroidery on cotton, 150 x 140 cm

Jana Cordenier, Untitled (03.2022), 2022, Embroidery on cotton, 150 x 140 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (21.2020), 2020, Embroidery on cotton, 80 x 70 cm

Jana Cordenier, Untitled (21.2020), 2020, Embroidery on cotton, 80 x 70 cm (detail)

Jana Cordenier, Untitled (31.2020), 2020, Embroidery on cotton, 80 x 70 cm

Jana Cordenier, Untitled (30.2020), 2020, Embroidery on cotton, 60 x 50 cm (detail)

JANA CORDENIER

PARADISE

10 December 2019 – 15 February 2020

“For the final exhibition of the year, Galerie Michael Janssen is pleased to open its doors unto “Paradise,” an exhibition by the Belgian artist Jana Cordenier. “Paradise” marks the artist’s solo debut with the gallery, and it features a collection of works that present her lively, intimate research into painting.

In “Paradise” Cordenier takes a different approach to the tradition of plein air painting: strolling through the landscape surrounding Arles, she places blank sheets on the grass that is scattered with branches, flowers, leaves, rocks and the seasonal discardings of nature. Instead of sketching or cataloguing the landscape, however, as a landscape painter in strictu sensu would do, trying to represent what he sees, Cordenier traces and collects delicate impressions of colour and light. Those impressions she renders in her studio on a layered skin of transparent cotton or silk by means of different yarns.

Though in their fragile suggestiveness these works might hint at a naturalistic interest in the botanical world around Arles, Cordenier is fully aware that her works, sparsely populated with embroidered graffiti-like gestures and tresses of pure colour, are by no means mere floral representations. Rather, she says, „these works stem from an attempt to make paintings lighter, or less heavy on matter. Before, I considered oil paint too explicit and too meaningful. Here, in nature, to create is to perform a natural act—an act as natural as breathing.“

Citing Cy Twombly and James Ensor as major forces who helped her set out on a conquest of what could become some kind of paradise, Cordenier is adamant that her concerns take root in a broader discourse on painting, to which she contributes with vibrant, almost primitive gestures. “The struggle here though,” she notes, “is not about the medium, but in the painting itself.”

The embroidery should not be considered as a substitute for the saturated image-making act of painting, but as its extension. Thus the yarn records both the collection of light and colours Cordenier picked up on her walks around Arles, and her desire to heighten the material and spatial sensitivities of painting as an intuitive act belying conventional processes. In line with Twombly’s buoyant sense of painterly freedom and Ensor’s distinct use of halcyon pigments, Cordenier broadens the scope of the traditional brush stroke. Her work exudes a committed timelessness. Piercing the layers of the work’s cloth as if it were a skin, each stitch of the needle describes a passage through time, inviting viewers to take a stroll into an experience, rather than into the graphic depiction of a landscape.

Just so, the long panorama, stretched on-site due to its size, invites viewers to walk its length and to take the time and space necessary to enjoy its grand scale.

Jana Cordenier, Paradise, Installation view at Michael Janssen Berlin, 2019

Jana Cordenier, Paradise, Installation view at Michael Janssen Berlin, 2019

Jana Cordenier, Paradise, Installation view at Michael Janssen Berlin, 2019

Jana Cordenier, Untitled, 2018, Oil on canvas, 170 x 175 cm

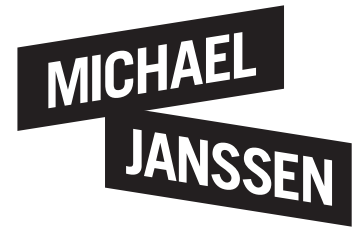

Jana Cordenier, Untitled, 2018, Oil on canvas, 160 x 170 cm

Jana Cordenier, Untitled, 2019, Embroidery on cotton, 180 x 500 cm

JANA CORDENIER

WATERCOLOURS

19th February – 27th March 2021

For the second installment of its online exhibition series, Galerie Michael Janssen will present a solo exhibition by artist Jana Cordenier titled “Watercolours.” This exhibition will be the artist’s second showing with the gallery, who debuted last year with her solo exhibition “Paradise.” Eponymously, “Watercolours” presents a selection of four watercolors on paper, which will be on view for the first time. The works were painted over the course of a year from 2019 to 2020. Cordenier’s large scale watercolors contain interpretations of the artist’s surroundings: landscapes and nature of the South of France and Belgium, whose colors and impressions the artist records en plein air. The paintings bear traces of the artist’s investigations, collections of leaves, flowers, branches, and stones gleaned from ambulatory promenades. The artist creates these drawings in-situ by spreading blank sheets of paper directly on the ground, allowing the elements to percolate on the sheet. Amidst nature and in isolated repose, Cordenier precisely and immediately makes her mark: one that is both fluid and delicate, but also bold.

On the act of drawing, the artist writes that “it is an attempt to approach a pure moment, which is ever-changing.” Similarly, the works on view capture this task of pinning the vastness of nature down to the singular, its essence. Cordenier cites Cy Twombly and James Ensor as influences, hinting towards where she gets her prowess for gesture and movement that “starts with the feet and flows into the hands.” Likewise, Cordenier’s paintings hint towards an inner world, one that is activated by sensing the chaos of the outside through line, color, and the tear of the paper.

“Watercolours” will open on Friday February 19th and be on view online at the gallery’s website until March 27th. A walk-through video will guide the viewer through the exhibition, granting access to the four new works.

Text: Vanessa Gravenor

Jana Cordenier, Watercolours, Installation view at Michael Janssen Berlin, 2021

Jana Cordenier, Watercolours, Installation view at Michael Janssen Berlin, 2021

Jana Cordenier, Untitled, 2021, Watercolor on paper, 84 x 150 cm

Jana Cordenier, Untitled, 2021, Watercolor on paper, 150 x 306 cm

Jana Cordenier, Untitled, 2021, Watercolor on paper, 150 x 54 cm

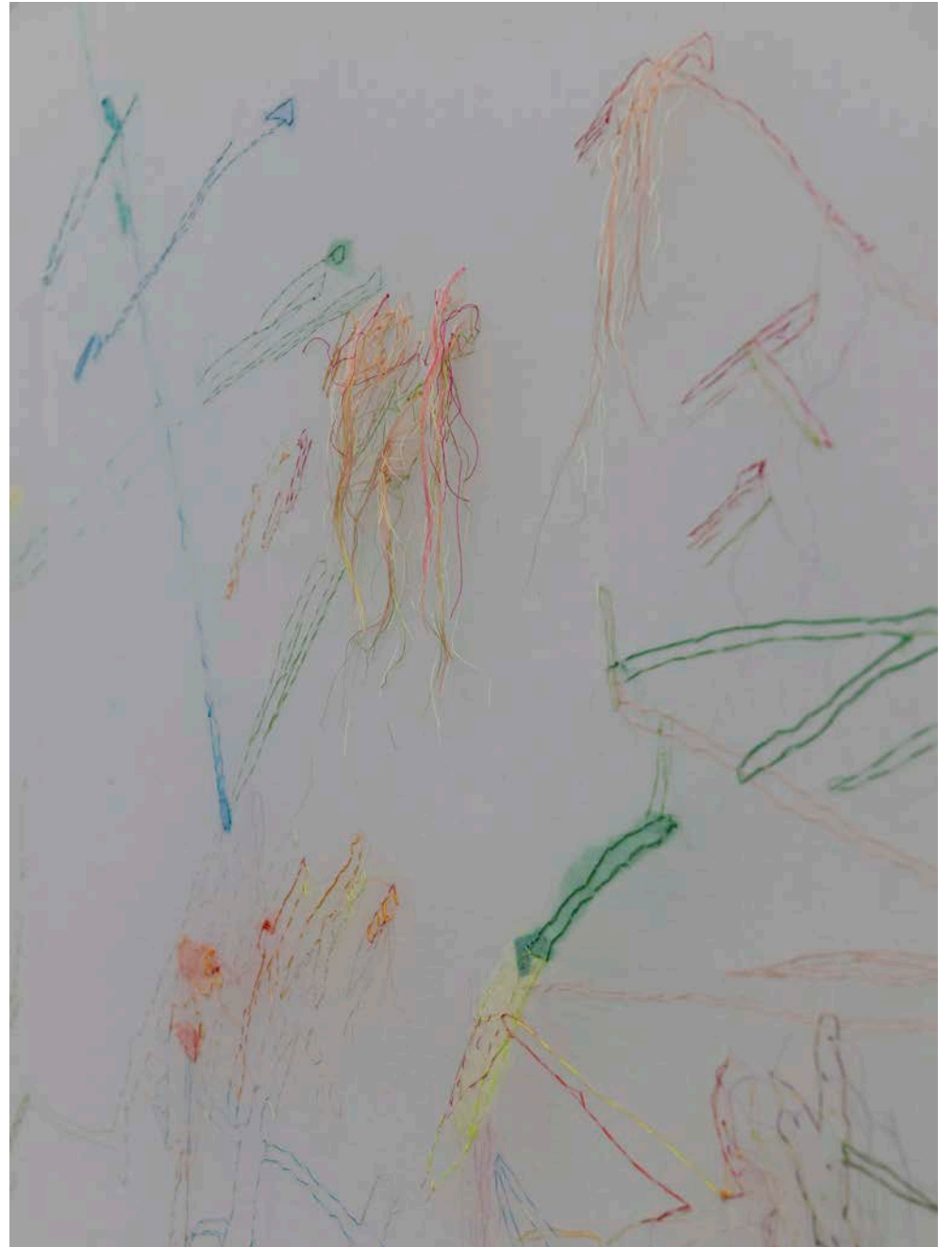
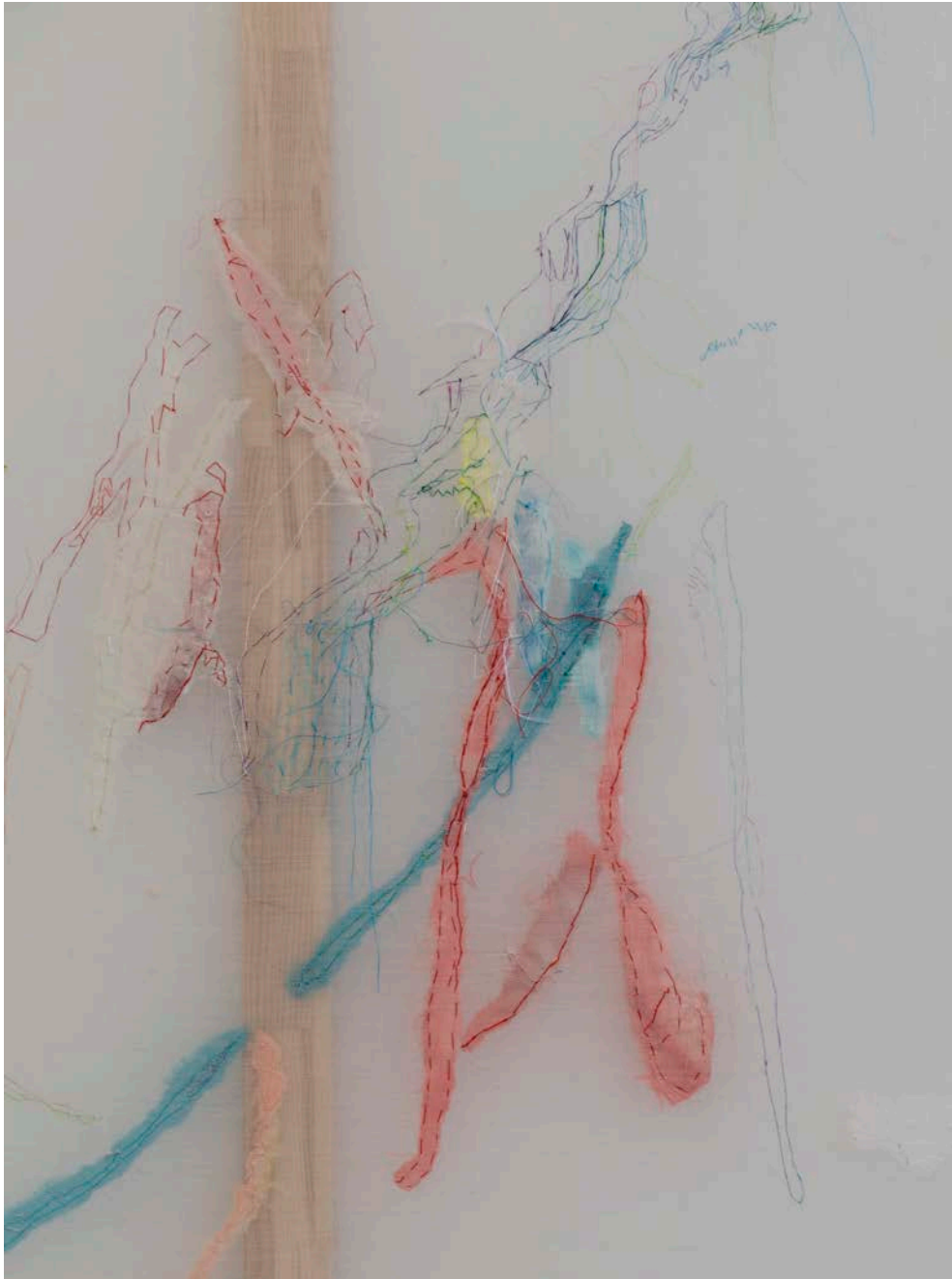
Jana Cordenier, Untitled, 2021, Watercolor on paper, 150 x 109 cm

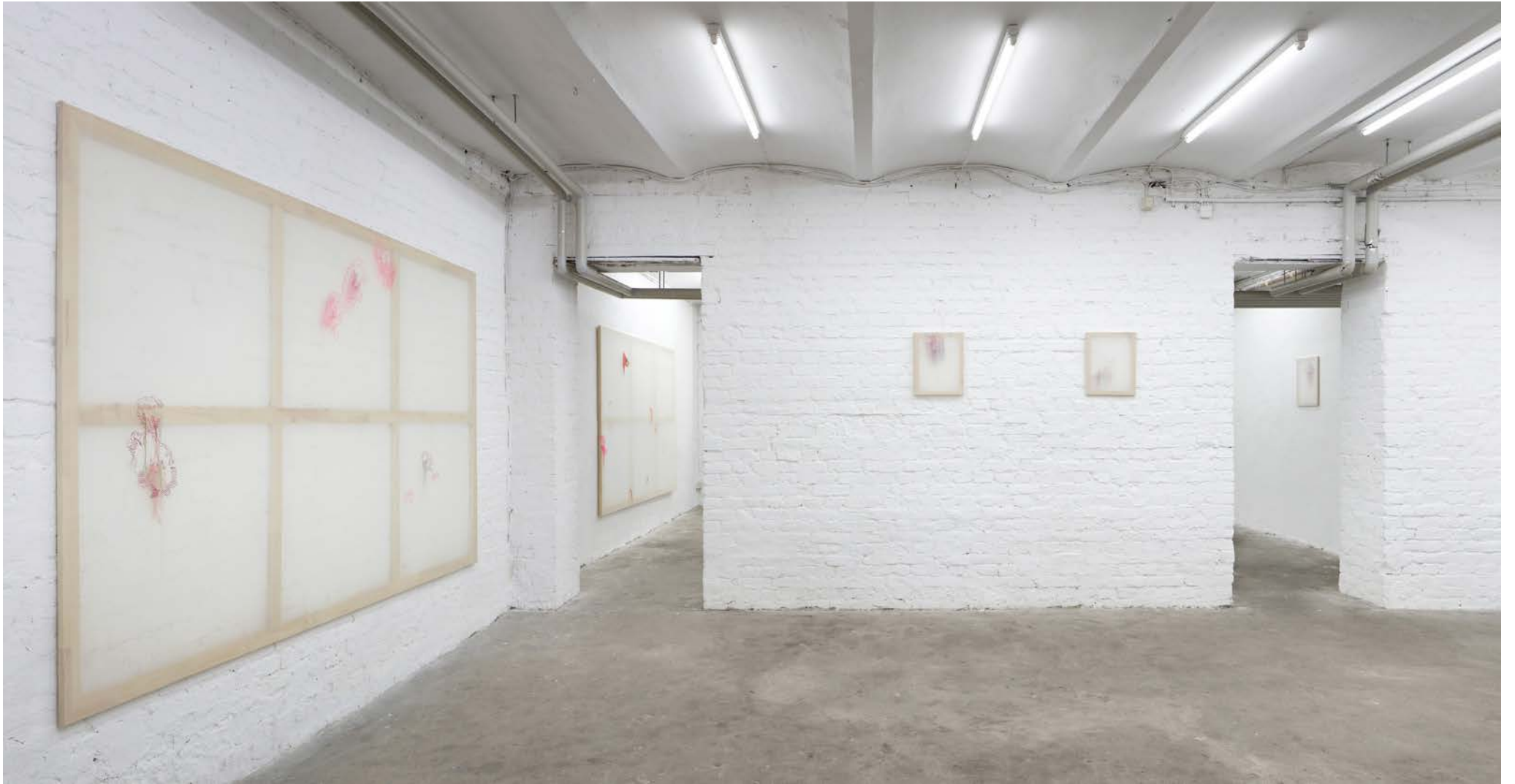
Jana Cordenier, Untitled, 2018, Embroidery on cotton, 270 x 170 cm

Jana Cordenier, Untitled, 2018, Embroidery on cotton, 270 x 170 cm

Jana Cordenier, Untitled, 2018, Embroidery on cotton, 270 x 170 cm (detail)

Jana Cordenier, A Garden, 2018, Installation view at DZIALDOV, Berlin (DE)

Jana Cordenier, Untitled (05.2018), 2018, Embroidery on cotton, 41 x 33 cm

Jana Cordenier, (30.2017), 2018, Embroidery on cotton, 46 x 38 cm

Kleine Nadelstiche

Galerie Janssen: Bilder von **Jana Cordenier**

Da läuft man nichts ahnend die Potsdamer Straße entlang – und möchte seinen Augen nicht trauen. Wird der Nachlass des 2011 verstorbenen Großkünstlers Cy Twombly jetzt in Berlin verwaltet? Davon müsste man doch gehört haben.

Aber Twombly war ein Amerikaner in Rom. So steht man vor den Fenstern der Galerie Michael Janssen und wundert sich über die mehreren Twomblys, die da hängen. Twomblys Stil, der Unbedarfen als willkürliches Buntstiftgekitzel auf überwiegend weißer, großformatiger Leinwand erscheint, ist wirklich einzigartig, unverwechselbar. Nichts wie rein. Das muss man aus der unmittelbaren Nähe sehen.

Und dann ... sieht man es. Das Buntstiftgekitzel ist kein solches. Das sind rote, grüne, blaue, gelbe, pinke, orange- und lilafarbene Wollfäden. Und die Leinwände sind nicht aus Leinen. Das ist auf Keilrahmen gespannter hauchdünner Baumwollstoff – vom türkischen Markt am Maybachufer. Was für eine – Überraschung. Und wenn man dann noch erfährt, dass die fünf Arbeiten der Ausstellung seit vergangenem Mai entstanden sind, mühevoll von Hand gestickt, dann versteht sich: Natürlich geht es der Künstlerin, die nicht Maurizio Cattelan ist, nicht darum, sich einen so aufwändigen wie billigen Cy-Twombly-Ulk auf Kosten von ihr verladener, kunststaffiner Passanten zu erlauben.

Die Künstlerin heißt Jana Cordenier. „Paradise“ ist die erste Einzelausstellung der 1989 Geborenen bei Michael Janssen. Die Arbeiten, die sie als erweiterte Malerei versteht, hat sie im südfranzösischen Arles geschaffen. Zuvor hatte Cordenier auch mal ein Jahr in Berlin gelebt und hier die Stoffhändler auf dem Markt entdeckt. Twombly nennt sie tatsächlich einen wesentlichen Einfluss, außerdem – wenn auch weniger, um nicht zu sagen: überhaupt nicht – auf der Hand liegend den Symbolisten James Ensor, Belgier wie sie. Der Kunstgeschichte erweist sie auch Referenz, indem sie eine Pleinairmalerei ganz eigener Art betreibt. Sie rollt übergroße Papierbögen auf den Wiesen der Provence aus, beschwert sie mit Steinen und zeichnet, paust, ertastet – unter dem Ein-

druck der Lichtsituation und der sie umgebenden Farben – mit dem Pinsel das darunter Liegende: Zweige, Blumen, Blätter, Steine. Die so entstehenden Bilder sind nur ein Zwischenergebnis, sie dienen als Vorlage für die Übertragung auf den Baumwollstoff mit der halbtransparenten Anmutung von Pergamentpapier. „Jeder Stich der Nadel, der wie durch eine Haut die Schichten ihrer Leinwand durchdringt, beschreibt einen Gang durch die Zeit, eine Einladung des Betrachters zu einem Spaziergang, einem Erlebnis“.

Stoff zum Träumen. Detail der Arbeit „Untitled“ von 2019 (180 x 500 cm).

Der namentlich nicht genannte Verfasser des Ausstellungstextes will mit seiner Entzückung nicht hinter dem Berg halten. Der Besucher der Schau, dem es ähnlich ergeht, mag erwägen, den Zustand der Entzückung zu perpetuieren und also eines der fünf ausgestellten Werke (oder eines von vier weiteren aus dem Hinterzimmer) zu erwerben – zu Preisen zwischen 1400 und 12000 Euro. Ach, er könnte sie gleich alle kaufen und würde immer noch den Millionenbetrag sparen, den er für einen echten Twombly hinblättern müsste!

JENS MÜLLER

— Galerie Michael Janssen, Potsdamer Str. 63; bis 29. Februar, Di–Sa 11–18 Uhr

MEIN SALON

Die Kunst-Kolumne von Redakteurin **Gabi Czöppan**

E. L. Kirchners Akt soll am 4. 2. bei Sotheby's 3,5 bis 5,8 Millionen Euro einbringen

salon@focus-magazin.de

Der Handel mit Kunst ist ein Milliardengeschäft. London ist nach New York der zweitgrößte Umschlagplatz. Großbritannien der zweitgrößte Markt der Welt. Rund 12,7 Milliarden Euro Umsatz auf Auktionen und in Galerien machten die Briten allein im Jahr 2018. Die Zahlen basieren auf dem „Art Basel and UBS Global Art Market Report“. Doch nicht nur der Brexit könnte Käufer künftig verschrecken. Ein neues Gesetz zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung versetzt dem Handel einen empfindlichen Dämpfer. Seit vergangener Woche ist es in Kraft. Nach den neuen Regeln müs-

Ihren Ausweis, bitte! Ein neues Gesetz gegen Geldwäsche belastet den britischen Kunstmarkt

sen sich bei einem Deal ab 10 000 Euro sowohl Käufer als auch Verkäufer bei der Steuerbehörde registrieren lassen. Die „Endbegünstigten“, also im Prinzip beide, müssen einen Lichtbildausweis vorlegen und ihre aktuelle Wohnadresse angeben. Bisher galten solche Auflagen in Großbritannien nur in bestimmten Fällen von Kunstverkäufen, etwa bei hohen Bargeldbeträgen. Jetzt sind nicht nur Auktionshäuser und Kunsthändler, sondern auch Privatpersonen betroffen.

Banksy „Vote to Love“, Schätzpreis: 468 000 bis 702 000 Euro

Georg Tappert „Sängerin“ soll 70 200 bis 93 600 Euro kosten

München

London Calling

Nach seiner Schredderaktion im Oktober 2018 hat der Künstler Banksy dem Auktionshaus Sotheby's erneut ein Bild übergeben, das in London versteigert werden soll. Sein „Vote to Love“ thematisiert das Brexit-Referendum in Großbritannien vom Juni 2016. Vor der Auktion am 11. Februar durften Gäste bei einer Preview in München das Original begutachten. Ein Aktbild von Ernst Ludwig Kirchner stahl Banksy aber (fast) die Schau.

Gerhard und Caroline Wöhr

Galerist Bernd Klüser mit Frau Verena und Tochter Julia

Anton Furst zu Windisch-Graetz mit Frau Angelika

Berlin

Von zarter Hand

In der Landschaft rund um Arles fand sie ihre Motive, aber anders als die impressionistischen Maler bringt die Belgierin Jana Cordenier das Flair des Südens mit Nadel und Faden auf die Leinwand. Ihre delikaten Stickbilder „Paradise“ zeigt die Galerie Michael Janssen bis 15. Februar.

Inspiziert haben Jana Cordenier die gekritzelten Bilder Cy Twomblys

Ausstellung Mehr Licht

Im Kunsthaus Zürich beleuchtet Olafur Eliasson das Verhältnis des Menschen zu anderen Lebewesen. Thematisiert wird auch der Klimawandel. Bis 22.3.

Auszeichnung Mehr Witz

Er nimmt die Kunst mit Humor, tätowiert auch mal sein Augenlid (u.). Timm Ulrichs ist der neue Träger des Käthe-Kollwitz-Preises, der am 23.1. verliehen wird.

Preis

Mehr Ehre

Der in New York lebende deutsche Künstler Hans Haacke erhält den Goslarer Kaiserring. Die Jury lobt seine jahrzehntelange politische Relevanz.

Fotograf: Brauer/Photos (8); Rina Maria Mehr/Huber/Studio Olafur Eliasson; Foto-Hoerner; Hannover: dpa; Gunter Lepkowski; Stine Samper; mauritius images/Alamy; VG Bild-Kunst, Bonn 2020; Illustration: Mathias Schirich für Focus-Magazin

'Cadavre Exquis' in LLS 387 Antwerpen

EEN FRIES VAN EIGEN STIJLEN

Een 'cadavre exquis' is een artistieke methode, door de Franse Surrealisten in de jaren twintig van vorige eeuw gelanceerd, waarbij meerdere kunstenaars één gezamenlijk werk maken. Het gold toen vooral voor de poëzie: via de techniek van de 'écriture automatique' bouwde een kunstenaar voort op wat zijn (haar) voorganger schreef, zonder die tekst in zijn geheel te kunnen zien. Pas op het eind, als alle kunstenaars hun deel hadden geschreven, werd het geheel onthuld. De methode werd snel ook toegepast op de beeldende kunst: een schilder werkte voort op wat zijn voorganger schilderde, waarbij hij maar een klein stukje van dat vorige werk kon zien. De uiteindelijke onthulling toonde dan het onvoorspelbare resultaat van de samenwerking.

Omdat curator Ulrike Lindmayr van de ruimte voor actuele kunst LLS 387 in Antwerpen vond dat er in haar programmering meer aandacht moest besteed worden aan de schilderkunst, nodigde zij de schilders Mitja Tušek en Jan Van Imschoot uit om een 'Cadavre exquis' op te zetten in de ruimte van LLS 387, "om zo op zoek te gaan naar een niet-gangbaar tentoonstellingsmodel, waar verschillende artistieke benaderingen binnen de hedendaagse schilderkunst op de voorgrond kunnen treden."

Veertien andere schilders werden er door Tušek en Van Imschoot bij gehaald, die elk hun eigen stukje aan het 'voortreffelijke lijk' toevoegden. Daarbij stonden volgende vragen centraal: hoe kan in het kader van een groepstentoonstelling de diversiteit van de getoonde hedendaagse schilderkunst zichzelf overstijgen? Hoe raakt de schilderkunst uit het keurslijf van de klassieke tentoonstellingsmodellen? En hoe kan zo'n project de onderlinge communicatie tussen zoveel uiteenlopende kunstenaars op gang brengen?

Elke kunstenaar kreeg een strook van 2,84m hoog en 1,35m breed om te reageren op de voorgaande strook, waarvan slechts 5 tot 10 cm zicht-

baar was. Het resultaat werd zaterdag 16 maart onthuld, onder een enorme belangstelling. Het is een fraaie muurschildering of fries geworden (die op het eind van de tentoonstelling op 28 april weer wordt overschilderd), en laat vooral zien hoe elke schilder toch zijn of haar eigen ding doet, want voortbouwen op het voorgaande zit er niet echt bij, al zitten er wel enkele mooie 'overgangen' in. Zo braecht Helmut Stallaerts op enkele verbindingsplekken (Mitja Tušek - Philippe Van Snick en Karin Hanssen - Jan Van Imschoot) transparante witte en zwarte vierkanten aan, en schilderde Kati Heck minimale portretten van de zestien deelnemers onderaan haar werk. Ook de overgang tussen de kleurvlakken van Philippe Van Snick en de figuratie van Heck is mooi, net als die tussen Jana Cordenier en Elly Strik, met kantachtige motieven. Walter Swennen maakte een prachtige strook die geheel op zichzelf staat, Koen van den Broek verlaat duidelijke zijn bekende betreden paden en Van Imschoot besluit

fraai met het geschilderd gedicht 'Jolly Roger'. Het zag zwart van het volk, de avond dat de fries onthuld werd. De kunstenaars zelf waren er natuurlijk, maar ook heel veel entourage, niet alleen uit Antwerpen, maar ook uit Gent, Brussel, Wallonië, Frankrijk en Nederland. LLS 387 ontpopt zich haast geruisloos tot een artistieke ontmoetingsplek waar niet alleen het discursieve, maar ook het sensitieve en het emotionele aanbod komt. Lokaal én internationaal. Denk ook aan de vorige tentoonstelling, met de bloemtekeningen van Bernd Lohaus. Soms is zo'n buikgevoel aangenaam, ook in hedendaagse beeldende kunst. (MR)

'Cadavre exquis. A Figure of Painting', tot 28 april in LLS 387, Lange Leemstraat 387, Antwerpen. Open do-zo van 14-18 u en op afspraak. Info: + 32 497 481.727.

Met Raymond Barion, Stéphane Calais, Jacques Charlier, Jana Cordenier, Karin Hanssen, Kati Heck, Henri Jacobs, Emilio López-Menchero, Stephanie Maesoelo, Helmut Stallaerts, Elly Strik, Walter Swennen, Mitja Tušek, Koen van den Broek, Jan Van Imschoot en Philippe Van Snick.

Bij het ter perse gaan van dit HART-nummer kon nog geen foto van het hele werk gemaakt worden. Hier Kati Heck, aan het werk aan haar deel van 'Cadavre exquis', foto LLS387

Kunstenares in Emergent in Veurne

DE ZIJ-KANT IS (SOMS) SCHERP

'Réagissez-toujours' staat er op de krant met tips en trucs voor zelfstandigen. Een klein detail van de nieuwe, geschilderde 'Nouvelles', een denkbeeldig kranten-'environment' van Emmanuelle Quertain. In het bouwamalgam van het Huis De Valck in Veurne wordt nog recent werk van vijf andere hedendaagse Belgische kunstenaressen getoond. De verscheidenheid van de diversiteit.

Eliane VAN DEN ENDE

"Ik ben een scharnier", zegt Emmanuelle Quertain. De Brusselse winnares van de Young Belgian Art Price (2015) probeert vastgeroeste percepties los te wrikken. De realiteit binnenste buiten te draaien. "Nee, mijn schilderijen zijn niet origineel. Het gaat hem ook niet om het schilderen op zich. Mijn job is om beelden te bestuderen en zo de werkelijkheid te analyseren. Dit is een tentoonstelling over de virtuele werkelijkheid die

ook een realiteit op zich is. Nee, het is niet neutraal, het is gelinkt aan een cultuur." De werkelijkheid aftoetsen doet Emmanuelle Quertain via ogenschijnlijk banale beelden, vaak uit kranten. Het 'nouveaux', 'les Nouvelles': de datumloze weerberichten, een stierenvechter, een Oekraïense gevechtspilote die 'foert' zegt op haar Russisch proces, een 'veiligheidscamera' op onze te snelle wegen, een kitscherige reclame voor binnenhuisdecoratie, de Britse Queen als bomma tussen haar kleinkinderen, een verfrommeld prinselijk huwelijk ... Hoe verwerken onze hersenen en ons 'gemeenschappelijk' en geprivatiseerd geheugen deze beelden? Hoe versterken of verkleinen we ze? In een houten, bunkerachtige cocon hangt dit conglomeraat van beelden als één werk tegen de wanden. Bijna versmolten met de wanden, want Emmanuelle Quertain schildert met olieverf op aluminium platen. Dat levert een ietwat hardstalen, plat beeld op. Op houten kaders gespannen canvasdoeken ziet Quertain als een obstakel voor de blik.

METAFYSISCH

In de tweede – kleinere – kamer verglijden de platen zelfs helemaal in de muur omdat ze – met een uiterst zorgzaam gekozen verf en een verfrol – haar eigen schilderijen 'camouflleerde'. Schilderijen zijn er nog amper fysiek, eerder metafysisch. En dat 'verhevende' reflecteert in de

'Maagd Maria': blauwige vlekjes op één paneel en ook op het 'azuren' berglandschap in een blauw 'decor'. De zaal kreeg de titel 'Contingence', de mogelijkheid dat iets gebeurt of ook niet ... Het derde kamertje – la salle des médias – is met behulp van goudkleurige duimspijkers behangen met kranten, op een eerste niveau met nieuwtjes voor zelfstandigen en daarboven de schaalgrootte van internationale kranten met de proportie van de foto's uit zaal 1. De 'signalisatie' zijn fragmenten van de vloer die als scherpe hoekstenen de drie zalen en ook het campagnebeeld duiden. Het is een verscheidenheid die niet in één oogopslag te zien is, een diversiteit waarin tijd meespeelt, een detaillering die verplicht tot kijken. Kijken is dus de boodschap want "politiek is de tijd om iets te bekijken."

DRANG

Die verscheidenheid zit ook in de tweede tentoonstelling van Emergent. Voor 'Je ne sais quoi' nodigde curator Jan De Nys vijf hedendaagse kunstenaressen uit. De zin ontleende hij aan Dominique Bouhours. Deze 17de-eeuwse Franse Jezuit en linguïst definiëerde 'je ne sais quoi' als de drang naar iemand met de mysterieuze gave om te behagen. Het gaat Bouhours om een amoureuze, eerder dan een esthetische woordenschat: "Het is een 'penchant' en een instinct van het hart. Het is een heel exquis gevoel van de ziel

Emmanuelle Quertain, 'Salle de Peinture', foto Alexandra Colmenares Cossio

voor een object dat iemand raakt, een wonderlijke sympathie, een zielsverwantschap." En voor die 'zielsaanraking' is er keuze tussen de frêle maatwerken van Jana Cordenier, de collages van Tamar de Kemp, de krachtige grafiettekeningen van Femke Gerestein, de merkwaardige prints van Isabelle Wenzel en dan de diversiteit van Elke Andreas Boon met prachtige zeezichten, een intrigerende video op muziek van Sjostakovitsj en ... 'It's all about the pussy', een paar 'gesublimeerde' tekeningen met ... bloed. Uit 2015. Toen al een scherpe zij-kant.

'Nouvelles' van Emmanuelle Quertain en 'Je ne sais quoi' tot 16 april in Emergent, Grote Markt 26, Veurne. Open za-so van 14-18 u. www.emergent.be
Een tweede luik 'My Feminine Ways' tot 16 april in Galerie Eli, Driesselen 40, Weile. Open vr-so van 15-18 u. www.galerie-el.be

Jan Van Imschoot en co in PAK Gistel

VRIJHEID, BLIJHEID EN SOEVEREINITEIT

In het platform voor actuele kunst PAK in het West-Vlaamse Gistel loopt momenteel een dubbeltentoonstelling. De eerste is Concordia Concours, de eerste uitgave van een kunstwedstrijd voor jong talent. Daar schreven niet minder dan 230 jonge kunstenaars voor in, een opmerkelijk succes. Een comité van vier – PAK-oprichter Frank Demarets, curatoren Philip Van den Bossche en Simon Delobel en kunstenaar Thom Puckey – selecteerde uit dat aanbod negentien werken, die nu in PAK te zien zijn. Voor de volledigheid: winnaar werd de Belg Ralph Collier met de video 'Non Documentation', een installatie waarbij de getoonde beelden heel andere waarden krijgen dan je eerst denkt. Goede tweedes werden Aanan Striker (NL) met de sculptuur

Jana Cordenier, 'Boterhamworst', paint on towel

'Batata' en Jonas Vanderbeke (B) met het schilderij 'Feet'. Het andere luik van de tentoonstelling is de verplaatsing waard. Frank Demarest nodigde de Belgische schilder Jan Van Imschoot uit om

in het PAK werk te tonen. Die zegde toe als hij twee jonge schilderessen mocht meebrengen. Van Imschoot bracht enkele oudere en één recent werk mee, waarvan hij zelf zegt: "De werken die ik heb gekozen zijn werken die ik voor mij persoonlijk had bijgehouden. Ik ben dan ook blij dat ik ze in een goede context kan tonen, tussen werken van jongere collega's. PAK is een platform. Elke beginnende kunstenaar heeft die opstap nodig."

Die twee 'beginnende kunstenaars' zijn Stéphanie Maesele en Jana Cordenier. Van Imschoot: "Het zijn twee totaal verschillende schilders, maar ik bewonder hun frisse houding tegenover de oude tante schilderkunst, die koppig haar dood weigert te aanvaarden." Stéphanie Maesele (opgeleid in Sint-Lucas Gent) toont grote schilderijen op doek: haast realistische scènes uit het dagelijkse leven, familietafereel uit haar omgeving, op reis enzovoorts. Van Imschoot: "Haar grafische manier van schilderen balanceert tussen het skelet van het tekenen en de vleesmassa van het schilderen." Aantrekkelijk en fris werk, maar met iets minder diepgang dan dat van Jana Cordenier, een kleine

revelatie op deze expo. Cordenier (opgeleid in KASK Gent) werkt abstracter en is vooral op zoek naar de manier waarop materialen kunnen gebruikt worden. Niet alleen olieverf en acryl, maar ook dragers als gordijnen, handdoeken of behangpapier. Eén werk heet 'Boterhamworst', geschilderd op handdoek en geeft de geabstraheerde contouren aan van een 'sechel' boterhamworst. Van Imschoot: "Jana tast de grenzen van het schilderen af door zich geen beperkingen op te leggen qua materiaal, motieven noch schriftuur. Een attitude tegenover het schilderen die affiniteiten vertoont met de schilderkunst van Mitja Tuseek." Voor Jan Van Imschoot is met de keuze om ouder werk te tonen de cirkel rond. Hij trok zopas naar het buitenland, op zoek naar nieuwe uitdagingen, vooral in het tekenen en schrijven. "Ik doe dat in alle vrijheid, in alle blijheid, vooral in soevereiniteit." Zo heet ook deze tentoonstelling ...

'Concordia' en 'Vrijheid, blijheid, schilderssoevereiniteit' tot 15 december in PAK, Dullaertweg 80, Gistel. Open vr van 17u30-20 u., za van 10-18u30 en zondag van 14-18u30. www.pakgistel.be